

Hjemmel: Fastsett av Kommunal- og distriktsdepartementet 12.12.2023 til oppfølging av Stortingets budsjettvedtak kap. 553, post 65.

Regelverk for ordningen Bistand og veiledning til distriktskommuner (ordning a).

1. Mål og målgruppe

Målgruppen for ordningen er distriktskommuner med særlige utfordringer med strategisk utviklingsarbeid.

Mål for ordningen er økt utviklingskapasitet og strategisk arbeid i distriktskommuner, gjennom blant annet nye måter å løse oppgaver, og styrket strategisk samfunnsplanlegging.

Ordningen skal bidra til både mål 1 og mål 3 for 13.50. Mål 1 er næringsutvikling, verdiskaping og attraktive arbeidsmarkeder i regioner og distrikt og Mål 3 er styrket utviklingskapasitet og velfungerende tjenestetilbud i distriktene.

2. Kriterier for måloppnåelse

Innsatsen skal bidra til at kommuner i målgruppen sin kompetanse og kapasitet til strategisk arbeid med samfunnsutvikling blir styrket.

Vurderinger av måloppnåelse kan blant annet være å vise hvordan oppgaver er løst på nye måter, hvordan samfunnsplanleggingen er styrket, eller hvilke planer som er utviklet eller fornyet ved hjelp av innsatsen. Antall kommuner i målgruppen som får nytte av ordningen er også et kriterium.

3. Tilskuddsutmåling

Fordeling av midlene mellom fylkeskommunene tar utgangspunkt i folketallet i kommunene som skårer lavest på distriktsindeksen.

4. Hva kan midlene brukes til

Fylkeskommunen kan benytte midler

- i. i målrettede prosjekt som fylkeskommunen står ansvarlig for, til nytte for en, eller flere kommuner sammen,
- ii. til innkjøp av konsulent- og prosessbistand som kommer de aktuelle kommunene til gode,
- iii. til målrettet forsterking og kompetanseutvikling av fylkeskommunens egen veiledningskompetanse og -kapasitet
- iv. til forsterket veiledning og bistand fra fylkeskommunen til kommuner, knyttet til plan- og strategiprosesser i kommunene

Alle tiltak må

- bidra til varig kompetanse- og kapasitetsbygging for strategisk arbeid med samfunnsutvikling.
- ta utgangspunkt i kommunenes utfordringer og behov.
- vektlegge tverrsektorielt samarbeid, der en samler ressurser for størst mulig samfunnseffekt.

Fylkeskommunene har ansvar for arbeidet i eget fylke i dialog med kommuner med behov for bistand og veiledning. Fylkeskommunene skal gi ekstra bistand og veiledning over tid til distriktskommuner med særlige utfordringer med strategisk utviklingsarbeid. Både fag- og prosessbistand, prosjekt og målretta tiltak er aktuelt. Flere avdelinger og seksjoner i fylkeskommunen bør samordne seg og samarbeide om dette arbeidet, slik at kommunene får helhetlig og godt koordinert veiledning. Fylkeskommunen skal invitere med aktører som Statsforvalteren, Distriktssenteret, andre statlige etater og virkemiddelaktører der det er hensiktsmessig. Veiledning og bistand kan blant annet bli knyttet til plan- og strategiprosesser i kommunene.

Midlene i ordningen kan disponeres uavhengig av hvilket år bevilgningen er gitt.

5. Administrasjons- og gjennomføringskostnader

Fylkeskommunen kan bruke inntil 5 prosent av tilskuddsmidlene til å dekke egne administrasjons- og gjennomføringskostnader som kan knyttes direkte til forvaltningen av midlene.

6. Opplegg for oppfølging og kontroll og evaluering

Ordning a, b og c på post 65 rapporterer sammen. Fylkeskommunen må hvert år levere en kortfattet rapport til departementet som beskriver

- a. Fordeling av midler mellom ordning a, b og c på post 65 med begrunnelse
- b. Tiltak gjennomført og hvordan disse bidrar til å oppnå kriteriene for måloppnåelse for de respektive ordningene.

Rapporten skal ikke overskride 3 sider.

Departementet kan initiere evaluering av ordningen.